

The background of the cover is a light blue gradient with a subtle pattern of small white dots. It is decorated with numerous white snowflakes of various sizes and several vibrant red poinsettias with green leaves. The central illustration depicts a man with dark, wavy hair and a beard, wearing a red sweater, and a woman with long blonde hair tied in a braid with a red bow, wearing a grey sweater. They are shown in a close embrace, about to kiss. The title 'DUCH VIANOC' is written in large, white, serif capital letters across the middle of the couple. Above the couple, the author's name 'B.K. BORISON' is printed in a dark green, serif font. To the right of the couple, there is a quote in red and black text, followed by the author's name and a mention of her previous work.

B.K. BORISON

„Absolútne strhujúce.“

HANNAH GRACE,
autorka bestsellera
Icebreaker

DUCH VIANOC

LIMETKA

DUCH
VIANOC

DUCH VIANOC

B.K. BORISON

TATRAN

Z anglického originálu B. K. Borison: Good Spirits, ktorý vyšiel
vo vydavateľstve Avon, An Imprint of HarperCollins Publishers,

New York 2025,

preložila Miroslava Belešová.

Vydalo Vydavateľstvo TATRAN, s. r. o., v roku 2026,
so sídlom Klariská 16, 815 82 Bratislava, Slovenská republika.

Vyšlo ako 5684. publikácia a 5. zväzok edície Limetka.

Vydanie I.

Knižnú väzbu podľa pôvodného návrhu spracoval Dominik Zentko.

Zodpovedná redaktorka Zuzana Šulajová

Jazykové redaktorky Ivana Fábryová, Eva Mládeková

Technický redaktor Peter Zentko

Sadzba AldoDesign, Bratislava

Vytlačil FINIDR, s.r.o., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy, ktoré majú šťavu

info@slovtatran.sk

Published by arrangement with Avon,
an imprint of HarperCollins Publishers.

All rights reserved.

Copyright © 2025 by B. K. Borison

Translation © Miroslava Belešová 2026

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2026

ISBN 978-80-222-1949-5

*Pre stratených a zabudnutých.
A pre tých, ktorí veria a nevzdávajú sa.*

1. kapitola

Harriet

*P*rvého decembra mi vesmír nadelil...

... narazené koleno, zamotanú vianočnú girlandu a drzú mačku.

Ani jednu z tých troch vecí nepotrebujem, no všetky mám a všetky sa dožadujú mojej pozornosti práve vo chvíli, keď sa dokotúlam až na spodok schodov pred verandou po tom, čo som zakopla o otravnú mačku. Zamňauká a cupitá za mnou, aby mi drsným jazykom oblizla chrbát ruky, akoby práve ona nebola dôvodom, že ležím rozvalená na chodníku pred svojím malým domom ako v úvodnej scéne *CSI: Annapolis*, s trblietavou girlandou omotanou okolo členka.

Keď sa s námahou posadím a obzerám si koleno, Olivia žalostne zamňauká. Pančuchy mám roztrhané a modrina bude ukázková, no aspoň to príliš... nekrváca. Mohlo to dopadnúť aj horšie.

Potom si všimnem, že mačka zodpovedná za moju rannú akrobáciu drží medzi drobnými špicatými zubami kus hrubého kartónu so zlatou fóliou, a nálada mi klesne pod bod mrazu.

„Mohlo to ešte počkať, Olivia,“ zamrmlem a pohladím ju, keď mi pozvánku pustí do lona.

Úprimne, mohlo to počkať *navždy*.

Znova zamŕnauká, strčí mi čelom do ruky a odskacká preč. Tiché *Pozbieraj sa, zlatko*. So švihnutím oranžového chvosta zmizne za rohom, aby sa venovala svojmu dennému programu.

Pozriem sa na obálku v lone. Mama ju za dvadsaťpäť rokov nijako nezmenila. Keď som bola malá, zvykla som sa skrývať pri dverách do jej pracovne a pozorovať, ako pomaly vypisuje každé meno. Kedysi som si myslela, že tá precíznosť a zmysel pre detail znamenajú, že jej záleží na tom, aby to bolo výnimočné. Dnes už viem, že ju tá šou len baví.

Prstom prejdem po svojom mene: *Harriet Yorková*.

Ani náznakov osobného prístupu – nič nenaznačuje, že žena, ktorá mi adresovala túto obálku, ma vychovala. Je to rovnaká pozvánka, akú dostáva otcov účtovník aj zvyšok pozvaných na každoročný vianočný galavečer rodiny Yorkovcov. Obálka prichádza každý rok prvého decembra presne ako hodinky – v odanosti tradícii a etikete sa matke nikto nevyrovná.

Vložím ju do tašky a dávam pozor, aby som neohla tvrdý papier. Hoci by som si priaľa, aby mi na tej pozvánke nezáležalo, opak je pravdou. Znamená to, že ma napriek napätým vzťahom stále považujú za súčasť rodiny.

Sťažka sa zdvihnem z chodníka, odmotám z nohy neposlušnú girlandu a pozbieram tašky, ktoré pristáli v kríku pri zábradlí. Výzdobu mám vždy hotovú skôr, než príde matkina pozvánka. Je to taká moja malá tradícia na najkrajšie obdobie roka. Celý víkend som vyťahovala veci z povaly a triedila ich na príslušné kopy, hoci teraz je to už jedno. Girlanda, ktorá elegantne zdobila zábradlie, už iba bezvládne visí. Obrovskej vianočnej ruži, s ktorou som sa dvadsaťšesť minút babrala, aby stála presne, ako som chcela, chýba lupienok.

Upravím okraj predimenzovaného kvetu tak, aby nové holé miesto nebolo vidieť.

„Tak,“ vyhlásim. „Ako nová.“

Teta Matilda mi hovorievala, že len málo vecí sa nedá vyriešiť zmenou uhla pohľadu a niekoľkými ligotavými čačkami. Vyložila som si to po svojom: nakupujem absurdne veľké vianočné dekorácie. Vždy hľadám svetlé stránky, a keď všetko ostatné zlyhá, je tu čučoriedkový koláčik z malej pekárne na konci ulice, ktorý mi zaženie zlú náladu.

Nerada sa sústreďujem na zlé veci. Nikdy som to nemala rada. Takže to nerobím.

„Si v poriadku, Harry?“ Na nízky drevený plot okolo môjho pozemku dopadne tieň. Darryl, poštár, ktorý má na starosti náš blok, sa zo všetkých síl usiluje vykuknúť ponad škatule naukladané vo svojom náručí.

„Všetko v pohode, Darryl.“ Dokrívkam za ním k plotu a z obrovskej kopy mu vezmem vrchný balík. Od úľavy sa usmeje – husté fúzy mu síce zakrývajú väčšinu úst, no hlboké vrásky smiechu okolo očí nie.

„Ako si vedela, že mi to už-už padá?“

„Azda preto, že cez to nič nevidíš.“ Veža v jeho rukách sa nebezpečne zakolíše, tašku prevesenú cez plece má napchatú na prasknutie. Zamračím sa na ňu. „Vianočný nápor? Tak skoro?“

„Kdeže. Len napravujem pár zle doručených zásielok.“ Obzrie sa ponad plece. „Nechápem, že to zakaždým domotám.“

Motá to odnepamäti – už vyše dvadsať rokov doručuje nesprávne balíky nesprávnym ľuďom. Netuším, prečo sa človek s nulovým orientačným zmyslom rozhodol stať poštárom. Letmo pozriem na balík, ktorý držím v rukách, a potom ho otočím k zelenej tabuli na rohu. „Si na nesprávnej ulici. Na štítku je Morris Street. Ty si na Murray.“

Darryl zažmúri na písmená na papieri a v hrdle mu uviazne prekvapené *hm*. „Nechce sa mi veriť, že som si to nevšimol.“

Ani mne, keďže rovnakú chybu urobil minulý týždeň. Väčšina z nás potom trávi nedele triedením toho, čo komu prišlo

a kam to vlastne patrí. Naposledy bolo pomiešaných balíkov toľko, že sme nakoniec zorganizovali susedské posedenie.

„Čo keby som...“ zastrčím si zatúlaný balík pod pazuchu, „ho vzala a odovzdala cestou do práce? Aspoň dokončíš túto ulicu a nemusíš sa vracat.“

Poštárova tvár sa rozžiarila. „Urobila by si to pre mňa?“

Už som sa narobila aj viac za menšie uznanie. Usmejem sa naňho. „Rada sa hrám na Santu,“ potľapkám ho po pleci. „Uvidíme sa neskôr?“

Ponad plece na mňa rýchlo žmurkne a už kráča ďalej po chodníku. „Pokiaľ to bude na mne, tak nie.“

Prvého decembra mi vesmír nadelil...

... ďalšie dva zle doručené balíky, zachádzku po náplasti, ešte aj čučoriedkový koláčik je v nedohľadne.

„Mrzí ma to, zlatko, ale všetky sa minuli.“ Paula sa na mňa ustarostene mračí spoza pultu, až sa jej prehlbujú vrásky okolo úst. Do jej pekárne chodím od šiestich rokov, s tvárou pritlačenou na vitrínu a lícami ufúľanými od čučoriedok. „Nedáš si brusnicovo-jablkový?“

Nie. Chcem čučoriedkový koláčik. Len vďaka vidine tej sladkej, pocukrovanej dobroty som prežila toto pekelné ráno. Sľubovala som si ho za odmenu. No nie je Paulina vina, že sa minuli, takže so sileným úsmevom prikývnem, ochotná prijať od tejto ženy doslova omrvinky. „Brusnicový znie skvele, ďakujem.“

Siahne do dlhej sklenenej vitríny, zatiaľ čo ja si obzerám kolená. Diera na pančuchách sa rozšírila na trhlinu na hornom stehne. V tvídovej sukni a čižmách po kolená vyzerám ako nejaká sviatočná grunge-rocková princezná. Náplasť s jednorožcom tomu aspoň dodáva trochu farby. Aké milé.

„Hop.“

Zdvihnem hlavu. Paula je prehnutá a prehľadáva vitrínu s pečivom.

„Čo znamená *hop*?“ spýtam sa. Neznášam *hop*. Neviem, koľko ďalších *hop* dnes ešte znesiem.

„Myslím, že nám došli všetky koláčiky.“

„Všetky koláčiky? Aj brusnicové? Sú preč?“

Tvár jej zmäkne, keď v mojom hlase začuje číre zúfalstvo. Prvého decembra si *vždy* kupujem koláčik. *Vždy*.

„Prišla si oveľa neskôr než zvyčajne,“ kriticky sa pozrie ponad pult a kývne na moje doráňané koleno. „Nebodaj si sa pobila? Čo sa ti stalo?“

„Život sa mi stal,“ zamrmlm. Prišla som neskôr než zvyčajne, pretože som sa snažila urobiť dobrý skutok, ale zdá sa, že žiadny dobrý skutok nezostane nepotrestaný.

S vedomím, že sa mi za chrptom už tvorí rad, preletím očami ponuku. Zostali len maslové croissanty a pár pocukrovaných šišiek.

„Vezmem si šišku.“ Pozriem sa cez plece. „Prepáčte, že vás zdržujem.“

„Tým sa netráp.“ Paula kovovými kliešťami zdvihne šišku a vloží ju do papierového vrečka. „Cestou von si vezmi kávu. Máme tú mäťovú mokku s čokoládou, čo máš rada. Imani pri pokladnici povedz, že je na účet podniku.“

Prinútim sa k úsmevu. „Vďaka, Paula.“

Cestou do Vranieho hniezda, starožitníctva, ktoré som pred pár rokmi zdedila po tete Matilde, jem svoju šišku a zapíjam ju kávou z ľútosti. Predok svetra mám poprášený práškovým cukrom. Keď odbočím do jednej z mnohých krivolakých uličiek, ktoré sa stáčajú v centre Annapolisu, vydám sa po dláždenej cestičke popri prístave smerom k obchodu. Môj druhý domov, z oboch strán lemovaný trblietavou vodou, na mňa čaká ucupeň na samom konci ulice.

Cédrové šindle. Zelené lemovanie. Nad dverami nápis klenu-

tým zlatým písmom. Keď podídem bližšie, zbadám vyblednuté čiarky od ceruzky na vnútornej strane zárubne, pri ktorej sme sa so sestrou každé leto merali.

Kým moji rodičia uchovávali naše zdravotné záznamy v úhľadnej hnedej obálke v spoločnej pracovni, teta Matilda vyrývala naše detstvo do svojich stien. Vždy som si vedela nájsť domov medzi zabudnutými vecami, ktoré sa tlačia na zaprataných policiach. Dávali mi nádej. Robili mi spoločnosť. Neraz som zdvihla nejakú stratenú drobnosť a uvidela krásu v jej nedokonalosti. Uvažovala som, či by som sa tiež mohla znovu rozžiariť, keby som dosť tvrdo pracovala na svojich otlčených a polámaných častiach. Premýšľala som, či ma niekto raz bude vnímať ako čosi vzácne.

Zídem z chodníka na drevený mostík pred vchodom a podpätky čižiem mi pritom takmer zaklopkajú. *Chôdza po doske*, hovorievala teta Matilda so šibalským žmurknutím. Preskočím cez poslednú lištu a pozdravím dve mohutné duglasky doručené z farmy s vianočnými stromčekmi v neďalekom meste, ktoré trpezlivo čakajú pri dverách. Plánujem vyzdobiť obchod, zatiaľ čo zo staručkého gramofónu vzadu bude spievať Bing Crosby a ja do seba napchám toľko mätovej čokolády, aby sa z tohto rána stala len zlá spomienka.

Lenže moje dôkladne zosnované plány zostanú schované pod stromčekmi. Ani len stromčeky nestihnem postaviť do stojanov. Len čo otočím cedulku zo ZATVORENÉ na OTVORENÉ, zaplaví ma neustály príval zákazníkov. Mala by som byť za to vďačná, ale sú to takí zákazníci, čo sa veľa pýtajú a nekúpia zhoľa nič, čím preverujú moje pozitívne naladenie, ktorého sa pridržam z posledných síl. Bežne mi rozhovory neprekážajú, no jedna žena strávi pätnásť minút na hlasnom odposluchu, ďalšia sa ma usiluje presvedčiť o nejakej vlasovej maske, na ktorú nedá dopustiť už desať rokov, a muž v strednom veku v teniskách New Balance ťažko odfukuje v sekcii s nábytkom.

„Nemáte žiadne nočné stolíky, ktoré ešte nie sú zmontované?“ zavolá s rukami v bok a jednou sivastou teniskou vytočenou do strany.

Toto nie je IKEA, chcem odseknúť. Ale pochovám to tam, kde držím smútok za čučoriedkovým koláčikom, a nasadím úsmev.

Svetlé stránky, zdôrazňujem si. *Svetlé stránky, svetlé stránky, svetlé stránky.*

„Nie, nezložené starožitnosti nepredávame.“ Som na seba hrdá, že zniem vyrovnané. „Ale máme niekoľko naozaj krásnych kúskov.“

Slnko sa už roztápa v zadných oknách, som unavená, koleno ma bolí a v celom obchode niet jedinej ozdoby, až na úbohú vetvičku imela nad dverami do zadného skladu. Otočím tabuľku na dverách, pohladím jeden zo stromčekov a prstami prejdem po jeho pichľavých konáríkoch.

„Neboj sa, kamarát. Zajtra je nový deň.“

Azda lepšie. Azda taký, počas ktorého sa mi podarí navešať na stromčeky svetielka.

Keď za sebou zamykám obchod, od vody hvízda vietor a ozdobný mosadzný kľúč mi ťažko spočíva v dlani. Ďalší z rozmarov tety Matildy, ktorý som nemala srdce modernizovať. Vopchám si kľúč do vrečka a vydám sa hore ulicou, kým sa po oboch stranách cesty rozsvetujú lampy v padajúcom súmraku.

Cestou domov nestretnem žiadne zatúlané mačky. Žiadne nesprávne doručené balíky ani obrovské vianočné dekorácie na kope pri verande. Len môj tichý remeselnícky domček v bočnej ulici Annapolisu a dvere, do ktorých treba kopnúť v pravom dolnom rohu, aby sa otvorili.

Víta ma žiara stromčeka. Veci zhodím na kopy pri dverách a vykrútim sa z pančúch. Natiahnem si svoje obľúbené pyžamo – červeno-bielu flanelovú súpravu s tancujúcimi sobmi – a kučery si zviažem do chvosta. Dnešné sklamanie utíšim muzikálom *Biele Vianoce* a mäťovým čajom. Aj zajtra je deň.

Obdobie Vianoc mám odjakživa najradšej. Je to jediné obdobie roka, keď má človek pocit, že mágia možno naozaj existuje a vznáša sa kdesi na dosah. Akoby ste sa za ňou mohli načiahnúť a dotknúť sa jej. Zovrieť ju medzi omrznutými končekmi prstov ako sladké bozky a pukance navlečené na stužke. Praskajúci oheň v kozube a čerstvé medovníky vytiahnuté z rúry. Vianoce mi vždy pripadali správne. Vianoce mi vždy pripadali ozajstné.

Zaborím sa do pohodlného gauča, pozerám film a rozbaľujem cukrovú tyčinku, zatiaľ čo Betty a Judy spievajú o sestrách. V hrdle sa mi usadí ťažká hrča. *Sestry*.

V detstve sme so sestrou ležali na zemi s hlavami pri sebe a pozerali túto scénu stále dookola. Sľubovali sme si, že budeme rovnaké – budeme sa smiať, usmievať a tancovať. Navždy *spolu*. Sledovali sme, ako si matka s tetou išli po krku, až z ich vzťahu zostala kopa popola. Vedeli sme, že my chceme niečo iné. Niečo lepšie.

Lenže keď som hovorila so sestrou naposledy, boli na stromoch čerešňové kvety a na jej lícach slzy. Napriek najlepším úmyslom sa nám nejako podarilo skončiť presne ako ony.

Ja som si vybrala jednu cestu. Samantha inú.

Zažením tú myšlienku preč. Dnes je prvého decembra. Na bolestivé spomienky dnes nie je čas. Dnes je čas na Dannyho Kaya, mäťové cukríky a moje najpohodlnejšie ponožky.

Tradícia. Nádej. Láskovosť.

Som taká zaneprázdnená usrkávaním čaju a presviedčaním samej seba, že som v poriadku, že si nevšímam dôležité veci. Konkrétne cudzieho muža vo svojej obývačke. Až keď čižmami zašúcha o podlahu, konečne spozorniem. V žiare vianočného stromčeka sa nado mnou týči jeho veľký tieň. Odkasle si, prudko trhnem hlavou jeho smerom a...

Vykriknem. Vykriknem z plných pľúc a hodím po ňom najbližší predmet. Ovládač od televízora mu preletí ponad plece a dopadne vedľa ozdoby v tvare majáka.

Chlap sa ani nestrhne, len na mňa pokojne hľadí z tieňa.

„Ahoj, Harriet,“ povie nenútene.

Jeho hlas znie drsne. Má slabý prízvuk, ktorý nepoznám a neviem ho zaradiť. *Nespoznávam* na ňom vôbec nič, keďže sa takmer celý skrýva v tieni. Rozoznám len mužnú sánku a že je plecnatý s rukami voľne spustenými pozdĺž tela.

Zaborím sa hlbšie do gauča. Dýcham plytko. Každý podcast o skutočných zločinoch, ktorý som kedy počúvala, sa začínal presne takto.

Cudzinec zdvihne ruky dlaňami von. „Neľakaj sa.“

Nelakaj sa. Jasné. Hovorí muž, ktorý stojí nepozvaný uprostred mojej obývačky. Podíde bližšie a svetlo mu tancuje po hranatej tvári. Sánku mu pokrýva strnisko, hustejšie nad hornou perou. Náznak fúzov, keby si ich nechal úplne narásť. Rukou si prejde po strapatých vlasoch rozfúkaných vetrom.

Zovriem cukrovú tyčinku. Nie je dosť ostrá, aby som ho ňou bodla, ale v žilách mi prúdi toľko adrenalínu, že by som pravdepodobne napáchala aspoň nejakú škodu.

„Čo chceš?“ vydýchnem.

„Chcem ti pomôcť.“ Podíde bližšie. „Stále nie je neskoro, Harriet. Ešte sa môžeš polepšiť.“

Zažmurkám. „To je nejaký podomový nábor? Do tvojho kultu sa hlásiť nechcem, ďakujem.“

On nehne ani brvou. Pohľad mi zaletí k dverám a zase naspäť. „Ako si sa dostal do môjho domu?“

„Ja...“

„A čo je podstatnejšie, kedy môžeš ísť?“

„Ja ne...“

„Nemám nič cenné.“ Zubami si prejdem po spodnej pere. „To je vlastne lož. Tá perníková chalúpka pri tvojich nohách je ručne maľovaná. Na čiernom trhu by si za ňu možno niečo dostal.“

Pozrie sa na spomínanú perníkovú chalúpku a zdvihne obočie. „Na čiernom trhu,“ zopakuje pomaly.

„Môžeš si ju vziať,“ zašepkám. „Prosím, odíď.“

Pokrúti hlavou a znovu sa sústreďí na mňa na gauči. Oči mu trochu pridľho spočinú na vzorovanej látke mojich pyžamových nohavíc. Prejde si rukou po sánke. „O tvoju perníkovú chalútku nemám záujem.“

„Tak o čo máš záujem? O vraždu?“

Skvelé, Harriet, ozve sa mi v hlave. Vskutku nenápadné.

„Vražda ma tiež nezaujíma.“ Svetlo sa mu preleje po tvári. Samé ostré línie a vševiediacie prenikavé oči. Zatne sánku a zdvihne bradu. „Mám záujem o tvoju dušu,“ dodá zlovestne a mne vyskočí žalúdok až do hrdla.

MLčím a čakám, že bude pokračovať. Nepokračuje. „Vieš, to znie trochu ako vražda.“

„Nie je to vražda.“

„Vážne, vážne to znie ako vražda.“

„Nie je,“ trvá na svojom. „Ja nie som...“

„Len vravím, že ak nie si vrah, mal by si popracovať na tom, ako sa prezentuješ, pretože...“

„Som tu kvôli tvojmu zúčtovaniu.“ Chytro ma preruší a zvýši hlas. Znie frustrované, akoby nič nešlo podľa plánu. Výborne. To sme dvaja. Muž stisne pery, pozrie sa na mňa a čosi sa mu mihne za očami. Plameň. Alebo skôr svieca. „Som Duch minulých Vianoc, Harriet. Čaká ťa náprava.“

Padne mi sánka. Cukrová tyčinka mi vyklzne na zem.

Prvého decembra mi vesmír nadelil...

... sériu nešťastí a... zrejme ducha.

2. kapitola

Nolan

*Z*ena na mňa v nemom úžase meravo hľadí z pohovky. Hne-
dé oči má roztvorené dokorán a deku si pevne tisne k hrudi.
Po vášnivej prvej reakcii sa zjavne rozhodla predstierať, že je
neviditeľná. To je úplne v poriadku. Ja som trpezlivý muž.

Stále sa spamätávam z toho, že som takmer dostal po uchu
ovládačom od televízora. Prudké reakcie na môj príchod sú
vcelku bežné, no priznám sa, že od tejto drobnej ženy v smieš-
nom pyžame som to nečakal.

Kým spracúva situáciu, pootočím sa, siahnem do stromčeka
za sebou a vytiahnem z neho tenké zariadenie. Opatrne ho po-
ložím na konferenčný stolík.

Vyjde z nej len pridusené, prskavé zajachtanie.

Rozkošné.

„Ty ne...“ Preglgne, prudko sa nadýchne a znovu vydýchne.
„Nevyzeráš ako duch,“ hlesne napokon.

„Nuž...“ Vypadne zo mňa a slovko zostane neisto visieť vo
vzduchu. Nie som zvyknutý, že ľudia spochybňujú moju exis-
tenciu, keď stojím priamo pred nimi.

„Nuž...?“ zopakuje žena a hľadá na mňa celkom vyvedená z miery. Pri lakti má hrnček v tvare vianočného stromčeka a po rôznych svietidlách má navešaných toľko cukrových tyčíniek, že hasiči by z toho asi nemali radosť. Každý kúsok voľného priestoru je zaprataný. Tento dom je katastrofa, ale... sviatočná, povedzme. Sviatočná katastrofa.

S predstieranou sebaistotou poviem: „Ale som.“

„Duch?“

„Áno.“ Prikývnem. „Som duch. Alebo prízrak. Ako len chceš.“

Odpovie mi jedným pomalým žmurknutím. Vlasy má v divokej spleti blond kučier, ledabolo stiahnutých do chvosta na samom vrchu hlavy. Dva pramene sa jej uvoľnili a hľadia jej vysoké líčne kosti. Zaborí si päšť do oka, akoby sa pokúšala prečistiť si zrak, potom ju spustí a zmätene na mňa zažmurká.

„Samozrejme. To dáva zmysel.“ Mierne hystericky sa zasmieje a oči obráti k stropu. „Si duch,“ šomre si popod nos. „Je duch.“

Prikývnem. „Áno. Som duch.“

Úsmev z tváre jej postupne mizne. „Si duch,“ zopakuje a sarkazmus v jej hlase sa mení na neveriaci úžas.

„Duch minulých Vianoc, áno.“

„A prišiel si ma strašiť?“ Zaborí si prst do stredu hrude. „Mňa?!“

Súhlasne zahmkám.

„Straší ma duch? Práve teraz?“ Privrie oči a nos jej zvráskavie. „Ono... ťažko tomu uveriť.“

„To je pomerne bežná reakcia.“

„Strašíš mňa? Mňa. Som dobrý človek. Platím dane. Krmím susedovu mačku.“ Prižmúri oči. „Si si istý, že si sa sem jednoducho nevlámal?“

Pokrútim hlavou a ukážem na izbu. „Nič som nevylomil, nikam som sa nevlámal. Zjavujem sa tam, kam ma povolajú. To je nechcený vedľajší účinok strašenia.“

Žena sa zavrtí pod dekou a ústa má skrivené od zamyslenia.

Aj toto sa stáva. Pomalý prechod zo šoku cez zmätok až do popierania. Tak sa ľudia usilujú spracovať môj náhly a nečakaný príchod. Viem, že nevyzerám ako duch. Vyzerám ako bežný chlap. Hnedé čížmy. Tmavé džínsy. Teplá flanelová košeľa. Na rozdiel od niektorých kolegov som nikdy neholdoval teatralnosti. Na kostýme vôbec nezáleží – veď už to, že sa niekde sčis-ta-jasna zjavím, urobí svoje. Nezačnem predsa nosiť dlhý biely plášť len pre dramatický efekt.

Hoci by som možno mal. Mohlo by to veci urýchliť.

Poučenie do budúcnosti.

Žena sa pohľadom pomaly vráti k môjmu a čosi v jej výraze mi pripadá zvláštne povedomé. Nakloním hlavu a skúmam ju. Pôsobí... povedome. Ako okraj spomienky, ktorú nedokážem celkom uchopiť. Alebo takmer ako... odtlačok. Pieseň, ktorú som už počul.

„Poznáme sa?“ spýtam sa.

„Neviem,“ odvetí potichu. Pohne sa na pohovke a svetlo na ňu dopadne z iného uhla. Ten pocit sa vytratí. „To povedz ty mne. Špehuješ ma okrem toho, že si vandal?“

Zagúľam očami. „Nevlámal som sa ti do domu, Harriet. Po-užil som mágiu.“

„Aha. Uvedomuješ si, že spôsob, akým si sa ku mne dostal, nič nemení na fakte, že si sa sem vlámал, však?“

Stisnem si koreň nosa. „Môžeme sa, prosím, prestať točiť oko-lo vlámania?“

„To by sa ti páčilo, čo?“

Páčilo. A ako. Sotva som sa pustil do tejto úlohy, už som otrávený. Zvyčajne to na mňa príde pri druhej alebo tretej spo-mienke. Keď musím tráviť sviatky strašením tých najhorších exemplárov, čo ľudstvo ponúka, v posmrtnom živote to zo mňa neurobí gentlemana.

Časť mágie sa mi vymkne spod kontroly, svetlá v miestnosti sa rozžiaria a potom stlmia. Žena vyvalí oči.

„Urob to znovu,“ vydýchne.

„Nie.“

„Prečo nie?“

Lebo to nebolo úmyselné, ale to ona vedieť nemusí. „Lebo tu nerozkazuješ.“

Zdá sa, že tým v nej rozdúcham iskru vzdoru. Narovná sa na gauči a deka, ktorú má prehodenú cez plecia, sa jej trochu zošmykne.

„Chcem dôkaz,“ vyhlási.

„Čoho?“

„Tvojej... nadprirodzenosti. Máš nejaký doklad?“ Spod prikrývky sa vynorí štíhla ruka s cukrovou tyčinkou. Koniec má zabrúsený do špica. „Žeby nejaký... odznak?“

„Odznak ducha?“

„Neviem, ako tieto veci fungujú.“

„Nenosíme odznaky. Ani doklady.“

Prižmúri oči. „Aké príhodné.“

Pokrčím plecami. „Môžem to spomenúť na najbližšej porade.“

„Porade? Je vás viac?“

Prikývnem. Sú nás stovky. Hádam si nemyslí, že je len jeden Duch minulých Vianoc, ktorý straší najhorších previnilcov sveta. To by bola nemožná úloha.

„Dobre, v poriadku. Je to v poriadku. Toto je v poriadku,“ šepká si pre seba. Pohľadom zaletí ku mne, potom ho odvráti. Zase ku mne a znova preč. Na tretí raz sa jej pozornosť ustáli.

„Tak urob niečo ako duch!“ prikáže mi.

Dobrý Bože! Táto žena! „Nie.“

„Dokáž, že si duch,“ trvá na svojom. „Urob niečo, čo by dokázal len duch. Znovu tú vec so svetlom.“

Prekrižim si ruky na hrudi. „Nie je to žiadny pártý trik.“

Samolíbo sa uškrnie. „Také čosi by povedal neduch.“

„Práve som sa ti zjavil v obývačke. Myslím, že to by malo stačiť.“

„Vynoril si sa spoza stromčeka,“ spresní. „Je možné, že si vošiel hlavným vchodom.“

Otočím hlavu a významne pozriem na zámok na dverách. Retiazka je stále zaháknutá. „Neprišiel.“

„Tak oknom.“

„Aj okno je zamknuté.“

Obočie sa jej pomaly dvíha a v hlave jej očividne beží pátranie po vysvetlení.

„Možno mám len veľmi prepracovaný sen,“ povie slabnúcim hlasom. Uštipne sa do zápästia.

Uškrniem sa. „Nemáš.“

Podráždene vydýchne. „Na ducha si trochu primladý.“

„Podľa koho?“ pokrčím plecami. „Zomrel som mladý.“

„A tvoj hlas. Čo s ním máš?“

Zasa našponujem obočie. „Môj prízvuk?“

Príkývne.

„Zomrel som ako Ír.“

Zamračí sa. „Už nie si Ír?“

„Nie, stále som Ír.“

„Prečo teda nestrašíš nejakú fajn babu v Írsku?“

„Neviem. Sem ma prideli. Poškriabem si sánku. „Azda preto, že vás Američanov treba strašiť viac než ostatných.“

Pohoršene zalapá po dychu. „Drzosť!“

Myknem plecami. „Je to pravda. Ste jedna narcistická banda.“

Žena zmlkne a nechá si to prejsť hlavou. Počuť len tlmené bzukanie televízora za mojím chrptom a zachrumkanie cukrovej tyčinky, keď z nej odhryzne koniec. Má na sebe flanelové pyžamo celé posiate malými sobmi a na nohách hrubé červené ponožky. Vyzerá zvláštne milo, hoci zároveň úplne absurdne.

„Straší ma duch,“ skonštatuje. „Zrejme som urobila niečo hrozné a teraz ma strašia. Duch.“

„To je v zásade podstata veci, áno.“

„A si si istý, že máš strašiť práve mňa?“

Lusknem prstami a v dlani sa mi zjaví kus papiera. Rozvi-
niem ho a zažmúrim na škrabopis. Isabella, moja nadriadená
z oddelenia strašenia a duchov, uprednostňuje starú školu. Naše
zadania sú vždy písané ručne a doručené osobne.

„Si Harriet Yorková, áno? Dvadsaťsedem rokov? Majiteľka
Vranieho hniezda?“

Klipká očami a uprene hľadá na miesto, kde sa zhmotnil pa-
pier.

„Máš papier s mojím menom?“ zašepká.

„Dostal som ho, áno.“

„Fakt sa ti nedarí veľmi vyvrátiť tú teóriu o špehovaní, kamoš.“
Vzdychnem si. „Toto nie je špehovanie. Toto je strašenie.“

„Jasné.“

„Takto sa to robí.“

Každý Duch minulých, súčasných aj budúcich Vianoc do-
stane v posledný novembrový deň od Isabelly listinu a ide sa.
Máme celý december na to, aby sme zmenili spôsoby svojich
nepoddajných zverencov, inak ich čaká život plný nešťastia
a smútku. Harriet mám odovzdať ďalšiemu duchovi pred Šted-
rým dňom, inak bude navždy zatratená.

Alebo čosi také. Nikdy ma priveľmi nezaujímalo, čo sa stane,
keď sa moja práca skončí. „Začneme od začiatku?“ spýtam sa.
„Pomôže ti to zmieriť sa s tým, čo sa tu deje?“

Harriet si vsunie nohy na gauči pod seba. Ďalšia kučera pod-
nikne divoký útek za slobodou. „Môžeme to aspoň skúsiť.“

„Som Duch minulých Vianoc. Poslali ma, aby som ti pomo-
hol napraviť sa. Pozrieme sa do tvojej minulosti, aby si sa mohla
poučiť zo svojich chýb.“

„Dobre,“ pritaká pomaly a to slovo natiahne tak, až znie skôr
ako otázka než vyhlásenie.

„Áno? Dobre? Pripravená?“

„Nie tak celkom.“ Zaprie si cukrovú tyčinku o líce. „Mám
pár otázok.“

Zvesím plecيا. „Samozrejme, že máš.“

„Tie chyby...“ Hlas jej zmäkne. V hnedých očiach sa jej mihne záblesk ľútosti. Žmurkne a je preč. „Aké?“

„Všetko sa ukáže, keď navštívime tvoju minulosť.“

„To je celé?“

„Viac-menej.“

Nepresvedčilo ju to. „A si si istý, že som sa dopustila chýb? Že si zaslúžim strašenie?“

Takmer siahnem po papieri, ktorý mám stále pokrčený v zadnom vrecku džínsov, a strčím jej ho pod nos. *Na tom papieri je tvoje meno*, chce sa mi na ňu zakričať. *Prečo spochybňuješ mágiu sviatočného ducha?* Od frustrácie si prehrabnem vlasy a dlaň si položím na zátylok. „O tom rozhoduje mágia. Bolo vyhodnotené, že ťa ešte možno zachrániť, ak sa polepíš. Musíš odčiniť svoje chyby.“

Títo smrteľníci sú vždy rovnakí. Na začiatku sa bránia, hovoria, že sú *dobrí*, že si to nezaslúžia, ale pred pravdou sa utiecť nedá. Spomienky neklamú.

A ja sa nemôžem pohnúť ďalej, kým si nesplním svoje povinnosti. Nemám záujem zdržiavať sa na tomto prekliatom mieste dlhšie, než je nutné. Strávil som sto rokov postávaním na mieste. Už ma to nebaví.

Netrpezlivo k nej natiahnem ruku. „Začnime.“

„Akože, mohli by sme. Asi,“ hlesne. „Alebo by sme mohli počkať.“

Mám čo robiť, aby som nezastonal. „Prečo by sme mali čakať?“

„Lebo stále nie som presvedčená, že toto nie je nejaká zdravotná príhoda, a na strašenie dnes večer nemám náladu, ďakujem pekne. Pokojne sa môžeš vrátiť do toho kúta mojej mysle, z ktorého si sa vynoril, ja pôjdem spať a celý tento večer pripíšem divnej várke mäťového čaju.“ Harriet sa zamračí a pritlačí si dva prsty k spánku. „Alebo otrasu mozgu.“

„Hoci ma teší, že zapadám do akýchkoľvek snov, ktoré možno mávaš, takto to nefunguje. Nemôžem len tak zmiznúť. Som k tebe pripútaný na celé sviatočné obdobie, kým si nepriznáš chyby v minulosti a ja ťa nebudem môcť odovzdať Duchovi prítomných Vianoc.“

Harriet sa zasmieje, takmer maniakálne. „Ó, výborne. Ďalšie pravidlá!“

Prikývnem. „Áno. Máme na to odovzdávací protokol.“

Perami naznačí slová *odovzdávací protokol*. „Celé to je veľmi organizované.“

„Áno,“ pripustím. „Ani ja som nečakal, že to tak bude.“

Po smrti som nemal na výber, ale keby som mal, toto by som si nevybral. Túto úplne všednú existenciu: dívať sa, ako iní ľudia žijú svoj život, kým ja trčím stále na tom istom mieste. Strašiť otrasných ľudí. Pozerať sa na ich bezútešné, smutné spomienky.

Po viac než sto rokoch strávených strašením tých, ktorí zo seba vyprodukovali to najhoršie, si vlastný život pamätám už len matne. Prichádza ku mne a zasa mizne v zábleskoch farieb a zvukov. Modrá ako drozdie vajíčko. Zelená ako morské sklo. Bledá, celkom bledoružová. Vlny narážajúce na bok lode a kostolný zvon kdesi v diaľke. Maják na pobreží.

Záblesky namiesto okamihov. Stratil som všetko, čím som kedysi bol. Teraz som toto. Prázdna schránka muža nútená znášať to najhoršie z ostatných.

Podráždene k nej znovu natiahnem ruku. „Je čas začať.“

Ani sa nehne. „Nie, vďaka.“

Spustím ruku. „Harriet.“

Zdvihne svoj hrnček. „Pán duch.“

„Osudu neunikneš.“

Zdvihne obočie. „Ó, to je veľmi dobrá replika.“

Rozpačito prešliapnem z nohy na nohu. Kedysi som to počul od iného Ducha minulých Vianoc. Vždy mi to pripadalo veľmi pôsobivé.

Ale zjavne nie je.

„Ako ťa presvedčím, aby si ma vzala za ruku?“

Pohľadom skúmavo prejde po mojom pleci a dole po celej dĺžke paže. Byť duchom znamená, že ma málokedy vidno – takmer nikdy si ma nikto neprezerá. Je to nezvyčajný pocit. Prejde mi z toho mráz po chrbte.

Šklbne mi prstami.

Harriet prudko zdvihne zrak k mojim očiam. „Chcela by som hovoriť s tvojím nadriadeným, Duch minulých Vianoc.“

„Ale prosím ťa. Nebuď taká.“

Zasmeje sa. Prudko z nej vyrazí jasný výbuch smiechu. Smeje sa, akoby bola stvorená presne na to, a mňa tým takmer prinúti zaváhať.

„Tak sa so svojim nadriadeným porozprávaj ty,“ navrhne, stále s úsmevom. „Tým ma presvedčíš, aby som sa zaoberala svojou minulosťou alebo čímkoľvek, čomu sa údajne venuješ.“ Stiahne odloženú deku späť okolo seba a zavinie sa do nej ako nejaký tvor zalezený v nore. Líca má ružové a pery cukríkovo červené. Ladí so svetielkami na stromčeku – je celá farebná, žiarivá a na okrajoch trochu rozstrapatená. „Ak sa zajtra ukážeš znova, možno uverím, že toto nebol nejaký divný horúčkový sen.“

„Viac ti netreba? Len aby som sa vrátil?“

Harriet prikývne a pohľadom sklzáne poza mňa na televízor, kde stále beží film. Pamätám si rok, keď mali *Biele Vianoce* premiéru. Sedel som úplne vzadu v kine medzi smrteľníkmi, v lone škatuľka Hot Tamales a srdce mi bilo až v hrdle. Sledoval som, ako Danny Kaye roztáča Veru-Ellen v bledoružových šatách, a boleli ma dlane. Cnelo sa mi po domove, alebo čosi také. Bolelo ma srdce pre niečo, na čo som nedosiahol. Za niečím, čo som ani nevedel pomenovať.

Opäť sa ma zmocní ten náznak dôvernosti.

Výzvanie lode pod nohami. Slaný morský vzduch a moje ruky na leštenom kove.

Celkombledoružová.

„Zajtra,“ zopakujem pomaly a pokúšam sa zachytiť ten pocit, no nedarí sa mi to. Postávam uprostred ženinej obývačky. Toto sa ešte nikdy nestalo. Ešte nikdy sa mi neprihodilo, že by mi niekto odmietol podať ruku a... chcel hovoriť s manažérom. Ak ju teda nemám zvaliť na gauč a nasilu z nej vypáčiť súhlas, nedonútim ju, aby znova prežila vlastnú minulosť. Musí sa pre to rozhodnúť sama.

Ďalšie z našich pravidielok.

„Áno. Zajtra.“ Odkiaľsi vytiahne misu s pukancami. Jej vlastný druh mágie. „Ak budeš odchádzať cez okno, prosím, nezaбудni ho poriadne zavrieť. Ťahá tadiaľ.“

Pobavene vydýchnem, hoci sa tomu bránim. „Cez okno nepôjdem, Harriet. Som duch.“

„Ako povieš.“

Neisto vykročím späť k stromčeku. „Tak zajtra,“ podotknem pevne. Dovtedy sa možno pozbieram.

Harriet mi roztržite ukáže zdvihnutý palec. Prevrátim oči a siahnem po svojej mágii. Pohltí ma skôr, než stihne prísť s ďalšími výhovorkami.

Alebo šmariť mojím smerom ešte niečo ďalšie.